

İŞÇİNİN SESİ

ÇEK-AL

Fabrikalardan makine sesinden

önce *İşçinin Sesi* gelecek!

Yıl: 14, Sayı:352, 20 Nisan 1988

Tek büyük işçi sınıfı!

Tek silah illegal parti!

Tek yol devrim!

1979 yılında partimizde büyük bir kavga patlak vermiş ve bununla birlikte derin bir ayrışma gerçekleşmişti

TKP'DE KAVGANIN TARİHÇESİ

I

Aramıza yeni katılan ve parti içi kavgayı yaşamamış olan yoldaşlarımız, bizden, kavganın tarihçesine ilişkin seçme bilgilerin yeniden yayınlanmasını istemişlerdi. Bu isteği yerine getirmek üzere, bu sayımızda, bir derleme dizisini Çek-Al'da yayınlamaya başlıyoruz.

Türkiye Komünist Partisi'nde 1979 yılında açıktan patlak veren kavganın nedenlerini iyi anlayabilmek için, önce partinin fikirsel yapısına ve bu yapının gösterdiği değişime bir göz atmak gerekir. Çek-Al çerçevesinde bunu yeterli düzeyde yapmak olanaklı değildir, ama yine de, fikir yapısının temelini oluşturan Program'a kısaca bakalım.

Program'ın yansıttığı fikir yapısı

Yürükoğlu yoldaşımızın *Üçüncü Program ve Görevlerimiz* kitabının birinci bölümünden çok kısa bir özet yaparsak, Program'ın durumu şöyledir:

Türkiye'nin genel ekonomik yapısı: Programın bazı yerlerinde "tekeller", "holdingler", "finans oligarşisi"nden söz edilmektedir. Ama öte yanda, kapitalist gelişme düzeyini bundan çok daha geri gösteren saptamalar ağır basmaktadır. (Konferans'ta, doğru saptamaların ağırlığı artmıştır.)

Devlete sahiplik: Devlete, "işbirlikçi burjuva, toprak ağası ikilisi" egemendir. (Konferans'ta, finans oligarşisinin egemenliğinden de söz edilmektedir.)

Tarımda kapitalist ilişkiler: Bu

konuda da, bir görüş, tarımda kapitalizmin egemen olduğunu, hatta tekellerin boy attığını, ötekisi ise Türkiye'nin yarı-feodal olduğunu varsaymaktadır.

Orta katmanlar, ulusal burjuvazi, CHP: Bu kavramlarla ne kastedildiği belli değildir. Kah ulusal burjuvazi orta katmanları, kah orta katmanlar ulusal burjuvaziyi içermektedir. CHP de her ikisinin partisi olarak geçmektedir. (Konferans'ta CHP ulusal burjuvazinin partisi olarak değerlendirilmiştir.)

Devrim anlayışı: Bu konuda dört çarpık anlayış vardır:

1. Aşamalar teorisi: Program'da, bir anlayışa göre, ileri demokratik devrimden önce bir "dönüşümler aşaması" vardır. Bir anlayışa göre ise, ileri demokratik devrimin kendisi ilk aşamadır.

2. İleri demokratik halk devriminin karakteri: Türkiye'nin toplumsal-ekonomik yapısı tam doğru saptanmadığı için, ileri demokratik devrimin karakteri "anti-feodal" düzeye doğru geri çekilmiştir.

3. İleri demokratik halk devrimi ve devlet: Bu aşamada devletin yerle bir edileceği söylenmemiş, devletin sosyalist devrimden sonra parçalanacağı söylenmiştir.

4. Parlamenter yol anlayışı: Parlamantoyu halkın yararına işleyen bir araç durumuna getirmekten söz edilmektedir.

Kürt sorunu: Bu konuda Program'da düpedüz Türk ulusçuluğu vardır:

1. Kürt ulusu, ulusal azınlık sayılmış, ayrıca uluslardan söz edilmiştir.

2. Kürtler, Lazlar, vb. aynı kefeye konularak iki yanlış birden yapılmıştır. Biri Kürt sorununu küçültmek, ötekisi alevlenmemiş bir ulusal sorunu kıskırtmak.

3. Ezen ulus, ezilen ulus ayrımı yapılmamıştır.

4. Kürdistan'ın iç sömürge olduğu söylenmemiştir.

5. Ezilen ulus komünistlerinin görevi konmuş, ama ezen ulus komünistlerinin, ayrılma hakkını savunma görevi konmamıştır.

6. En önemlisi, Program'da, partinin ulusal sorun konusunda Leninci ilkelere bağlı olduğu belirtilmiştir, ama bu ilkelerin ne olduğu özellikle belirtilmemiştir.

Ordu konusu: Program, orduyu, egemen sınıfın elinden kurtarmayı öngörmektedir. Ordu Ulusal Kurtuluş Savaşı sırasında kurulduğu için, onun emperyalizme karşı görevler taşıdığı-

nı söylemektedir.

Ulusal çıkarlar konusu: Program'da, TKP, en başta Türkiye halkının çıkarlarını gözönünde tutar, deniyor. Oysa özel çıkar, genele, dünya devriminin çıkarlarına bağımlı olmaktır.

Bütün bunlardan görüldüğü gibi, Program eklektiktir, yani doğrularla yanlışların bir karmaşasıdır. İçinde komünist fikirler de, burjuva ulusçuluğu da yer almaktadır. Bu, partinin o zamanki genel fikir yapısını da yansıtmaktadır.

Bu yapı, "parti ne yöne doğru değişecek" sorusunu içinde taşır. Dolayısıyla, değişimin yönü büyük önem kazanmıştır, bütün umutlar buna bağlanmıştır ve sonunda kavga da, özünde bu yüzden patlak vermiştir. 1978'e kadar parti doğruya doğru değişmiştir. 1978'de değişim durmuş, 1979'da ise yön değiştirmiş, gerilemeye başlamıştır.

Şimdi ilerleme sürecine şöyle bir bakalım.

Çölü yeşertmek zaman alır

Atılım'ın daha Ocak 1974 tarihli ilk sayısında, "TKP ve ulusal burjuvazi" başlıklı bir yazı yer alıyordu ve bu yazı şöyle başlıyordu:

"Türkiye Komünist Partisi, Anayurdun ulusal çıkarlarını savunan, emperyalizme, onunla işbirliği kuran tekellere karşı, demokratik bir düzen, gerçek bir halk hükümeti için direnen ulusal burjuvazinin her olumlu girişimini desteklemiştir."

Neredeydi bu "gerçek bir halk hükümeti için direnen" ulusal burjuvazi? Türkiye'de, "gerçek bir halk hükümeti" için bırakalım "direnme"yi, onun düpedüz karşısında olmayan herhangi bir burjuva kol ya da kanat var mıydı ki?

Bu anlayışla bağlı olarak, *Atılım*'ın bir sonraki sayısında, o zaman başta bulunan CHP-MSP hükümeti için, "hükümetin programında bazı olumlu noktalar vardır" deniyordu. Mart 1974 sayısında ise, iyice ileri giderek, şöyle deniyordu:

"İşçi sınıfı, emekçi yığınları yeni hükümetten devrimci bir programın uygulanmasını istiyor. Bu programın uygulanması zamana muhtaç olabilir. Halk yığınları, halkçı bir programı uygulamak isteyen bir hükümete gereken zamanı vermekten yanadır."

Devrimcilikle uzak yakın ilişkisi olmayan bir hükümete, "halk yığınları" adına bir de bol keseden zaman tanınıyordu!

Ancak, değişimin yönünü belirleyen yalnızca bu tür abuk sabuk değerlendirmeler değildi. Bir yandan, devrimci ortamın ve yükselen işçi hareketinin partinin önüne koyduğu görevler, öte yandan, bu görevleri yerine getirmeye yönelik olarak, özellikle Bilen yoldaşın konuşmalarında sık sık parıldayan devrimci görüşler, asıl belirleyici rolü oynuyordu.

Örneğin, 1975'te, Türkiye Komünist Partisi'nin 55. kuruluş yıldönümünde yaptığı konuşmada Bilen yoldaş şöyle diyordu:

"Lenin der ki: 'Yığınların kendiliğinden gelme yükselişi ne kadar büyükse, hareket de o kadar genişler, sosyal-demokrasinin yığınları hem teorik-kuram, hem politik ve örgütsel bakımdan bilinçlendirme eylemleri, istemleri de o oranda hızlı gelişir.' (Lenin, *Tüm Yapıtlar*, c.6, s.52)

"TKP böylesi bir durum karşısındadır. Çarıklarımızı ona göre bağlayacağız. Örgütlerimizi ona göre hazırlayacağız. Bugünkü aşamada devrimci güçlerin ileriye doğru atılımlar yapmasına yol açan nesnel koşullar, olanaklar olgunlaşıyor. Partimiz bu nesnel olanakları kaçırmamak zorundadır. Yoksa kervanın kuyruğunda kalır, nal toplar. Evet, partimiz yeni girişim ve atılımlarıyla belini doğrultuyor, politik varlığını somut, güncel savaşlarla gösteriyor. Partimizin hem örgütsel, hem moral-töresel otoritesi yığınlar arasında büyüyor. Parti, kadrolarını geliştiriyor. Her yanlı bir oluşum içindedir. Bu başarıların üstüne yangelmek bizim için değildir. Böylesi bir eğilim yoktur. Ama eski 'uyuklama'ların mahmurluğu da gitmiş değildir. Sonra, boy atma, gelişme süreci yeni yeni zorluklar getiriyor. Savaş, yağdan kıl çeker gibi gitmiyor.

"...Memlekette sınıf savaşları sertleşiyor. İşçi sendika hareketi yeni yeni boyutlar alıyor... İşçiler, grevlerde kimi yerlerde, fabrikalara el koymalara kadar gidiyor. İşçi sınıfı, demokratik bir düzen için yürütülen savaşa kendi damgasını vurmak, kendi hegemonyasını oluşturmak yönüne yöneliyor.

"...Parti atılımlar yapıyor. Partiye yeni

yeni, genç kadrolar giriyor. Teorik sorunları çözümlenmek, pratikle bilimsel teoriyi güncel savaşların içinde birleştirmek, devrimci teori silahını kullanmak, onu öğrenmek, geliştirmek sorunu da ortadadır. Kadroların devrimci kaynağı işçi sınıfıdır. Partimiz bu kaynaktan güç alıyor. Bu kadroları yetiştirmek, onları Marksçı Leninci bilimle, teoriyle silahlandırmak, planlı, sürekli bir çalışma ister. Bunlar partimizin savaş tarihini öğrenmek istiyor. Bunlar bizden kitap, yayın istiyor...

"Oportünistler, likidatörler partimizi yalnız örgütsel bakımdan değil, ideolojik, Marksçı Leninci teoriyi geliştirme bakımından da yozlaştırdılar. Bu alanı çöle çevirdiler..." (*Yeni Çağ*, Eylül 1975)

Bilen yoldaş, devrimci güçlerin atılım yapmasına yol açan nesnel koşulların olgunlaştığını ve fırsatı kaçırmamak için partinin çarıklarını buna göre bağlayacağını söylüyordu. Türkiye'nin o zamanki koşullarında bu, devrimci durum vardır ve parti, bu durumun görevlerini yerine getirmeye niyetlidir, anlamına geliyordu.

Oportünistlerin çöle çevirdiği bir partinin bir anda çam ormanına dönmesi beklenemezdi. Bu açıdan, Program'da ve parti yayınlarında raslanan yanlışların düzelmesi için zaman tanımak gerekiyordu.

Parti ilerliyordu

Nitekim, zaman içinde, doğruya doğru bir gidiş vardı. Örneğin, Şubat 1976 *Atılım*'ında, CHP'nin kurulu düzeni değiştiremeyeceği, halkçı bir düzeni ancak devrimci bir partinin gerçekleştirebileceği yazılıyordu. İspanyol Komünist Partisi genel sekreteri Karillo'ya vuran, proletarya diktatörlüğünü ve proleter enternasyonalizmini savunan bir yazı vardı. Arada bir devleti ve orduyu gericilerden "temizlemek" üzerine yazılar yine çıkıyordu (Mart 1976). Ama proletarya diktatörlüğünü militanca savunan yazılar da çıkıyordu (Temmuz 1976).

TKP, dünya komünist hareketinin en sonunda duruyor, komünizmin temel ilkelerini Yüro-komünistlere karşı savunuyor, Türkiye devriminden yana tutum alıyordu. Avrupa Komünist ve İşçi Partilerinin Haziran 1976 Berlin Konferansında yaptığı konuşmada Bilen yoldaş şöyle demişti:

"Ana Belge, uzun, yorucu ve kolektif bir çalışmanın ürünüdür. Ne yazık ki belgenin bizim için bazı zayıf tarafları vardır. Örneğin, proletarya enternasyonalizmi deyiminin metinden çıkarılmış olması ve yerine enternasyonalist dayanışma deyiminin konmasını partimiz gönül hoşluğuyla kabul etmiş değildir. Proletarya enternasyonalizmi bütün ülkeler işçi sınıfının devrimci dayanışmasıdır. Marksizm Leninizmin başta gelen ilkelerinden biridir. Biz, partimiz, emperyalizme, tekellerin egemenliğine, sömürü düzenine karşı savaşta bu güçlü silahı elden bırakmayacağız.

"Bugün Türkiye'de tipik olan, işçi sınıfının nicel, nitel örgütlenme ve bilinçlenme bakımlarından güçlenmesi, gelişmesidir.

"İşçi sınıfı, emperyalizme, yerli ortaklarına, sömürücülere, gericiliğe, faşist yöntemlere karşı sınıf savaşımında gerek sendikal, gerekse politik alanlarda birliğe yönelmiştir. Türkiye'de işçi grevleri, gösterileri, mitingleri süreklidir. İşçi sınıfının ekonomik savaşları hızla politik

savaşına dönüşmektedir. 52 yıllık bir yasaklamadan sonra bu yıl 1 Mayıs'ın İstanbul'da 500 bine yakın bir işçi yığını tarafından, işçi sınıfının savaş, birlik ve enternasyonalist dayanışma günü olarak anılması rasgele bir olay değildir. Böylesi bir gelişme sınıf savaşımında işçi sınıfının nicel, nitel gelişmesinin sağladığı birikimin bir sonucudur.

"Partimiz, Türkiye'de anti-emperyalist, demokratik hareketlerin güçlenmesinin objektif koşullardan doğduğuna, zıtların gittikçe sivrileştiğine, bütün görüşlere karşın Türkiye'nin emperyalizmin, NATO'nun zayıf noktası olduğuna inanıyor."

Berlin Konferansında partimizin böyle tutum almasından gurur duymuştuk. Partimizin gelişmesine daha çok katkı yapmak, zayıf halka Türkiye'yi emperyalist zincirden koparmak için coşkuyla çalışmaya koyulmuştuk.

Bununla da bağlı olarak, 15 Eylül 1976 tarihli 53. sayısıyla birlikte *İşçinin Sesi*, daha değişik bir nitelik almıştı. Yalnızca yerel bir gazete olmaktan çıkmış, ülkedeki durumlarla, devrim hareketinin önündeki sorunlarla ilgilenmeye başlamıştı.

Bu sıralarda *İşçinin Sesi*'nde çıkan önemli yazıları, ya bütünüyle, ya da büyük bölümler olarak, tarih sırasıyla bu sayfalarımızda basıyoruz.

Görüleceği gibi, *İşçinin Sesi*, bu yazılarla, Türkiye'de devlet tekeli kapitalizminin olduğunu, burjuvazinin emperyalistleşmek istediğini, devrimci durumun ve faşizm tehlikesinin varlığını, burjuvazinin emperyalistleşemesiyle bağlı olarak ülkede bunalımın kalıcılığını ileri sürüyor, oportünizme karşı kavga veriyordu.

Konferans öncesi durum

Atılım'ın üçüncü yaşgününde, İngiltere parti örgütünden gönderilen bir yazı, *Atılım*'ın Ocak 1977 tarihli sayısında basıldı. "*Atılım* üç yaşında" başlıklı bu yazıyla birlikte, Türkiye'de devrimci durumun olduğu, *Atılım*'da da açık seçik yazılmış oluyordu:

"Atılım üç yaşında. Üç yıl geçti. Yığınlarla sıkı sıkıya bağlı, ateşle dolu üç yıl.

"Halkımızın savaşı gün geçtikçe ilerliyor, yeni boyutlara ulaşıyor. İşçi sınıfı

harekete ağırlığını koyuyor. Potansiyel artıyor...

"Devrimci durumun giderek olgunlaştığı bu ortamda örgütlü savaşım gerekmektedir. Her türlü sapık akıma, işçi sınıfının tüm düşmanlarına karşı ardıcıl bir savaş yürütülüyor ülkemizde.

"Bunda *Atılım*'ın yeri büyüktür. Lenin şöyle diyor, gazete konusunda: 'Gazete sadece kolektif bir propagandacı, kolektif bir ajitatör değil aynı zamanda kolektif bir örgütçüdür de.'

"Biz komünistler, parti üyeleri, *Atılım*'ı yaymaya, onu her bakımdan destekleme eylemlerine daha aktif katılacağız... Yerel parti örgütleriyle daha sıkı bağlar kurulması, örgütlenmenin güçlenmesi için ileri..."

Görüldüğü gibi, yazının sonunda bir de istek belirtiliyor: Yerel parti örgütleriyle daha sıkı bağlar kurulması. Gerçekten de böyle bir eksiklik vardı. Kimse bize, ne yaptınız, ne yapacaksınız diye sormazdı.

Bu arada Türkiye'de de *Ürün* yayınlanıyordu. Bu derginin o zamanki siyasal konumunu, Ocak 1977 tarihli sayısında çıkmış ve 1976 yılı değerlendirmesi içinde geçen şu sözler iyi yansıtır:

"1976 yılının keskin sınıf savaşımı ortamı, ilerici hareketin en yığınsal ve parlamentodaki en güçlü seçeneği olan CHP açısından da oldukça önemli bir yıl olmuştur. Geçtiğimiz yıl, CHP'nin oy potansiyelini artırmıştır. Gelişen ve güçlenen demokrasi savaşımı, ilerici güçler arasında önemli yeri olan bu Parti'ye, daha ileri sorumluluklar yüklemektedir. Özellikle faşist termanaşa karşı savaşımında, CHP en ufak kararsızlıktan ve çekingenlikten kaçınmak, faşizmin kendisi için de bir tehlike olduğunu akıldan çıkarmayarak daha net tavır almak zorundadır. Son kongresinde, Sosyalist Enternasyonal'e girme kararı alarak, Türkiye'de işçi sınıfı dışında bir parti, ilk defa örgütsel olarak, uluslararası ilişkiler kurma yoluna girmiştir. CHP'deki bu gelişmeler, halkın hoşnutsuzluğunun artması, ama daha da önemlisi, dünyada ve ülkemizde işçi sınıfının örgütlü siyasal ve ekonomik savaşımının güçlenmesinin bir sonucudur." (abç)

Bu kuyrukçuluk örneğinden sonra, şunu diyebiliriz ki, 1977 Konferansı öncesinde, partide iki ana çizgi ve

TEKELCİ BURJUVAZİ GENİŞLEMELER İSTİYOR

Burjuvazinin en terörcü, talancı güçlerinden oluşan MC hükümeti, Kıbrıs'tan sonra şimdi de Ege'ye gözlerini dikti. Demirel, "Helsinki kararları bizi bağlamaz" dedi. Hora'yı Ege'ye saldı. Savaş kışkırtıcılığına başladı.

Kıbrıs'ın önce askersel, sonra ekonomik istilası, Türkiye tekeli burjuvazisinin genişleme ihtirasını, yayılcı politikasını açığa çıkardı. Önceleri, "Kıbrıs meselesi diye bir meselemiz yoktur" diyen burjuvazi, 1950'lerden bu yana palazlandı. Ve ardından Kıbrıs'a el attı. Adanın zenginlik kaynaklarına, turistik tesislerine, portakal bahçelerine çıkartma yaptı.

Türk Hava Yolları, PTT, Kuzey Kıbrıs'ın ulaştırma-haberleşme işlerini üstlendi. Finans gurupları banka şubelerini açtılar. Türk Lirası Kıbrıs'ta da geçer akçe oldu. 20 bin T.C. vatandaşı adaya yerleştirildi. Kıbrıs Türk Federe

Devleti kuruldu.

Kıbrıs, tekeli burjuvazinin iştahını doydurmaya yetemezdi. Bunu, birdenbire patlak veren Ege sorunu da gösterdi. 2.Dünya Savaşı sonunda Türkiye burjuvazisi, 12 adaların Yunanistan'a verilmesine hiç karşı çıkmamıştı. O zamanlar, "kita sahanlığı", "tarihsel" ve "coğrafi" bağlar yok muydu?

Bugün burjuvazi, "Türkiye az gelişmiş ülkelerin, Ortadoğu'nun teknolojik merkezi olacaktır" diyor. Tekeli burjuvazi, "teknolojik merkez" olmanın nerelerden geçtiğini çok iyi biliyor. Militarizm. Tekeli burjuvazi, devletin askersel gücüne dayanmadan pazar tutmanın olanaksızlığını görüyor. Militarizmi körükliyor. 1976 yılı bütçesinin yarısından fazlasını, 76 milyon lirayı silahlanmaya ayırıyor. Bölgemizde barışı tehdit ediyor.

(*İşçinin Sesi*, 15 Eylül 1976)

onların arasında da ortacılığın çeşitli tonları vardı.

Konferanstan Leninci çizgi güçlenerek çıktı

Konferanstan Leninci çizgi güçlenerek çıktı.

Bir kez, radyodan Konferansın duyurusu yapıldıktan hemen sonra, Yürükoğlu yoldaşımızın, bu sayfalarımızda yer alan "Oportünizme karşı uyanık olalım" başlıklı yazısı okundu. İkincisi:

"1977 Konferans Raporu'nda ve İ.Bilen'in okuduğu Politbüro Raporu'nda *İşçini Sesi* gazetesi, partimizin başarılı bir organı olarak övülmekteydi. Raporun bu bölümü baskıya giderken konspirasyon nedeniyle daha sonra çıkarıldı." (H.Erdal, *TKP'mizi Yükseltelim*, s.21)

Bu şu demekti ki, *İşçinin Sesi*'nin yazdıkları onaylanmıştı.

Üçüncüsü, Konferans Raporu ve kapanış konuşması da zaten bunu gösteriyordu. Bilen yoldaş şunları diyordu:

"...Türkiye'de kapitalist sömürü düzeni, gerici, halk düşmanı rejim,... ekonomik, sosyal, kültürel, moral, tinsel her yönüyle bunalımların burgacında debeleniyor.

"...Sınıf savaşımı sertleşiyor... Burjuvazinin kendi içindeki ayrışma, çatışma süreci genişliyor, sürtüşmeler kızışıyor.

Bu çelişkiler ulusal çapta, yurt düzeyinde geliyor. Bu gelişme, bugünkü anti-demokratik, halk düşmanı düzeni, onun devlet mekanizmasını, parlamento sistemini, gerici faşist karması hükümeti biteviye sarsıyor...

"Bugünkü anti-demokratik düzenin çöküşünü, derin sarsıntılar içinde olduğunu gösteren olayların önemlilerinden biri de hükümet bunalımlarının süregelenleşmesidir.

"...Son 10 yıldır burjuvazi boyuna hükümet değiştiriyor. Hele 12 Marttan bu yana hükümetlerin yıpranma hızı çok daha arttı. Burjuvazi, öyle kolay kolay hükümet kuramıyor.

"...Türkiye bütün iç ve dış çelişkileriyle bir bakıma emperyalizmin zayıf halkalarından biridir. Gericici egemen çevreler, burjuvazi, faşizme tırmanma yoluyla, terörle bu halkayı korumaya çalışıyor.

"...Unutmayalım, CHP gelişen ulusal bağımsızlık, demokrasi, diktatordan kurtulma direnişlerini kendi kontrolü altında tutmak yolunu izliyor. Biz de, halkın, en başta işçi sınıfının, bu devrimci ana gücün hegemonyasını gerçekleştirmek için savaşıyoruz.

"...İşçi sınıfı dev çıkışlarla savaş alanına girmiştir. TKP bu atılım içinde geliyor.

"...Profilo!... Çok önemli bir olay. Yinelıyorum. Fazla gelmesin. Barikata çıkacağız. Barikata zorluyorlar bizi. Bizim savaşımız kan ve ateş içinden geçiyor. Razi olmayacağız işçileri, gençleri

sokaklarda, alanlarda vursunlar. Savaşacağız. O da fabrikada olur. 'Fabrikalar kalemizdir!' belgisinden ayrılmayacağız. Bu tepegözlük değil. Anarşist değiliz. Serüvenci değiliz. Örgüt kuracağız. Kuruyoruz. Grevlerde gösteri yürüyüşlerinde işçilerin yanında olacağız. Komünist sözünün eridir.

"...İşin çekirdeği fabrika örgütüdür. Parti büyüyor. Sorunlar da. Hâlâ yoldaşlarla çekişiyoruz. Legal ve illegal çalışmayı uyumlaştırmak için. 60 yılından sonra TIP çıktı. Bazı kimseler legale alıştı. Bu kimilerini pasifliğe, körlüğe götürdü. İşin illegal yanı ağır. Legal olanağı kullanmak elbette gerek."

"Burjuvazi, gerici bize değil özgürlük, nefes, su bile vermez. Cezaevlerinde öyledir. Politik alanda da öyle. İşçi sınıfı 5 milyonu aştı. 'TKP'ye özgürlük' belgisi yayıldı. Demirel bağırıp çağırıyor. Elinde olsa bizi boğar. Faşist komandoları, elindeki bütün ezgi araçlarını üzerimize sürdü. Biz örgütlülükle, Leninci disiplinle buna karşı yürüyoruz. İlerledik, ilerliyoruz!"

Gerçekten de ilerliyorduk. Konferansta söylenenler, devrimci durumun olduğunu, partinin barikata çıkacağını, proleter hegemonyası için uğraştığını vb. anlatıyordu. Ayrıca, yukarıda Program'ın durumunu özetlerken, parantez içinde verdiğimiz gibi, Konferansta söylenenler, birçok konuda, Program'ı da ilerletmişti.

BUNALIM KALICIDIR

R. Yürükoğlu

İşçi sınıfımız ve halkımız, burjuvazinin tanıdığı haklarla yetinmiyor, onun çizdiği alanda oynamıyor. Sosyalizme giden yolda kıran kırana demokrasi mücadelesi veriyor.

Yurdumuzda bunalım geçici değildir. 1968'lerden bu yana yükselip alçalan dalgalar halinde gelişen derin siyasal kriz, devrimci durum geçici değildir. Toplumumuzu in ince dokusuna dek saran ve giderek olgunlaşmakta olan bu devrimci durumun, bu sosyo-siyasal krizin derin ekonomik ve sosyal nedenleri vardır. Türkiye finans-kapitali, dünya halklarının sömürsünden elde ettiği teknelci süper kârlara dayanarak, bu süper kârların bir kırıntısını kendi işçisine vererek toplumdaki çelişkileri geçici bir zaman için yumuşatabilen Batı finans-kapitalinden farklıdır. Türkiye burjuvazisinin bugün elinde sömürebileceği yer, yalnızca Anadolu ve Kıbrıs'ta elkoyduğu bölgedir. Öyleyse, Batı'dakinin tersine, kârını artırmak isteyen Türkiye teknelci burjuvazisi, en başta ve başlıca Türkiye işçisini, halkını daha yoğun, daha yoğun sömürmek zorundadır. Olan da budur. Bugün Türkiye işçi sınıfının sömürü oranı yüzde 400 civarındadır. Bu oran, gelişmiş kapitalist ülkelerde olduğundan çok fazladır. Bu nedenle burjuvazi, işçimizin istediği insanca yaşama koşullarının bir küçücük parçasını bile ona veremez. Tam tersine, işçinin hiçbir isteğini sağlayamayacağı gibi, onu daha da ezmek yolundan yürüyecektir. Bu çelişki, sosyalizme dönüşmek üzere gerçekleşecek gerçek bir demokratik devrimden başka hiçbir yolla çözülemeyecektir.

İşte bunun için biz diyoruz ki, Türkiye'nin önünde yalnızca şu iki yol vardır: Ya faşizm, ya sosyalizme giden demokratik devrim. Faşizm,

teknelci burjuvazinin daha fazla, daha rahat sömürü isteğini, sosyalizme giden demokratik devrim, halkımızın insan gibi yaşama özlemini doyuracaktır. Ya faşizm, ya sosyalizme giden demokratik devrim. Üçüncü yollar hep geçicidir. Yurdumuzda, bu sosyo-ekonomik koşullarda, halkımızla emperyalizm, halkımızla finans-kapital arasındaki çelişkileri çözmek için sosyal demokrasinin de elinde bir anahtarı yoktur.

Yurdumuzda son yıllarda yaşadığımız olayları bu çerçevede anlamalıyız. Buhran, bunalım geçici değildir. Daha da yükseleceğini, duyulmadık boyutlar alacağını hep birlikte göreceğiz. Türkiye devrimine gidiyor. Türkiye Komünist Partisi Genel Sekreteri İsmail Bilen'in Avrupa Komünist ve İşçi Partileri Berlin Konferansı'nda "Türkiye'nin emperyalizmin, NATO'nun zayıf noktası olduğu"nu söylemesi boşa değildir. Türkiye'de sendikalaşma oranı, Fransa, Federal Almanya, İtalya gibi ülkelerden daha yüksektir. Yalnızca 1975 yılında DISK'e yüzbin işçi katıldı. 1 Mayıs Taksim çıkışı, kapitalist ülkeler arasında en büyük gösteri oldu. TKP'nin sancağı tekrar açıldı, yurt çapında dalgalanıyor. Bir daha da dürülmeyecektir. İşçisiyle, köylüsüyle, öğrencisiyle tüm hareketler devrim rayına oturuyor...Ama bu durumdan yararlanabilmek gerek. Bu ağır ağır olgunlaşmakta olan devrimci durumu devrime dönüştürmek gerek. Yoksa tarihte, devrime varmadan sönen, ya da hazırlıksızlık yüzünden yenilen devrimci yükselişler çok görülmüştür. İşte burada bolşevik ruhun, dövüşken karakterin, örgütlü hareketin, örgütlerimizin önemi geliyor. Yığınlardaki politik bilinç yükselişini iyi değerlendirmeli, onları zaman geçirmeden örgütlemeli, Leninci siyasal savaşa şüremeliyiz.

(*İşçinin Sesi*, 9 Ekim 1976)

OLANAKLAR VE TEHLİKELER ARTIYOR

R. Yürükoğlu

1975 yılı 1 Mayıs'ında Londra'da 3 bin, Madrid'de 10 bin, Lizbon'da 100 bin, Paris'de 200 bin kişi ve İstanbul'da ise 500 bin kişi yürüdü. Türkiye'deki 1 Mayıs çıkışı, sosyalist ülkeler dışında dünyada en yığinsal gösterilerden biri oldu. İşçi hareketlerinin özü değişti. Ekonomik mücadeleler giderek siyasal nitelik alıyor. İşçi sınıfı her olayda 100 binler halinde sokakları dolduruyor. İşçi sınıfımız tüm öteki emekçi sınıf ve tabakalara önderlik ediyor, onları ilerletiyor, mücadelelerine proleter yöntemler taşıyor. Yurdumuzda sınıf mücadelesinin düzeyi hızla yükseliyor. Tüm bunlar TKP Genel Sekreteri İ. Bilen'in Avrupa Komünist ve İşçi Partileri toplantısında altını çizdiği bir olgunun sonuçlarıdır. Şöyle diyordu TKP Genel Sekreteri:

"Partimiz, Türkiye'de anti-emperyalist, demokratik hareketlerin güçlenmesinin objektif koşullardan doğduğuna; zıtların gittikçe sivrileştiğine, bütün görüşlere karşı Türkiye'nin emperyalizmin, NATO'nun zayıf noktası olduğuna inanıyor."

Toplumdaki tüm çelişkiler keskinleşirken burjuvazinin iç çelişkileri de keskinleşiyor. İ. Bilen'in aynı konferansta söylediği gibi, "teknelci olmayan burjuvazi ile teknelci burjuvazi arasındaki çelişkiler ve çatışmalar zaman zaman kanlı bir nitelik alıyor". Kısacası Türkiye, sınıf mücadelesinin dünyada en yüksek olduğu ülkelerden birisidir.

Peki tüm bunlar ne anlama geliyor? Yurdumuzda, ağır ağır devrimci durumun olgunlaştığı anlamına geliyor. Bazıları, devrimci durum deyince hemen devrim olacağını gibi anlıyorlar. Oysa her devrimci durumun sonu devrime varmadığı gibi, devrimci durumu tek bir bütün olarak da anlayamayız. Devrimci durum, içinde

İlerleme tüm partiye yayıldı

Konferansın bütün partiye iyi yönde etkisi olmuştu. *Urün*'ün Konferanstan sonra, Ağustos 1977'de çıkan bir sayısında, devrimci durumun varlığı anlamına gelen şu sözler yer alıyordu:

"Türkiye'nin içinde bulunduğu ağır bunalımın kaynağında, gelişen üretici güçlerle ona ayakbağı olan üstyapı kurumları arasındaki uzlaşmaz çelişkinin gittikçe keskinleşmesi yatmaktadır. Bu çelişkinin kökünden çözümlenmesi, temelinde, bir devrim sorunudur. Bugünkü halk düşmanı düzeni, emperyalist çevrelere dayanan büyük burjuva-ağa ikilisini, bu sömürgeci sınıfların egemenliğini ortadan kaldırma, sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzeni her türlü araç ve yöntemlerle kurma sorunudur. Dayatan, ivedi sorun budur. Buna giden yolda herkes üzerine düşen görevi eksiksiz üstlenmek zorundadır."

Büyük burjuva-ağa ikilisini bir yana bırakırsak, bu koyuş, eskiye oranla büyük bir ilerlemeydi.

Konferanstan ve 1 Mayıs 1977'den sonraki bir sayısında, *İşçinin Sesi*, 1 Mayıs komitelerini sovyete benzetmişti. Politbüro'yla yapılan bir toplantıda bu eleştirildi ve 1 Mayıs komiteleri, sovyete değil, devrim öncesi Rusya'da, işçilerden oluşan silahlı savaş birliklerine, *drujinaya* benzetildi. Eleştiri yapılması, hele ki böyle eleştiri

çeşitli aşamalar barındıran bir süreçtir. Ve Türkiye bu sürecin henüz başlarında.

Devrimci ortamda, yığınların hareketlendiği ortamda işçi sınıfı ve bağlaşıkları bunalımdan devrimci dönüşümler yoluyla çıkış ararken, gerici güçler, Türkiye finans-kapitali de faşizme tırmanarak kurtulmayı hesaplıyor. İşte bu nedenle Türkiye'de hem olanaklar hem de tehlikeler artıyor.

Herşeyi "dibinden" anlayan Maoocular bunu anlayamıyorlar. Onlara göre "ya odur ya budur", "ikisi birden birlikte olamaz". Maoocular diyorlar ki: "Faşizmin tırmanması görüşü gerici-revizyonist bir teoridir. Aslında Türkiye'de devrimci durum gelişiyor, devrim olacak" Maoocular faşizm tehlikesinin arttığını yığınlara duyurmak istemiyorlar. Böylece emekçileri faşizme karşı hazırlıksız bırakıyorlar. Neden faşist tehlike artıyor? Çünkü sınıf mücadelesi hızla yükseliyor. Bunlar yapışık kardeşlerdir.

Bunu anlamayan sadece Maoocular değildir. Bazıları da faşist tırmanmayı görünce devrimci durumun varlığından söz etmeyi olanaksız buluyor. Bu da faşizm tehlikesini abartarak kitleyi pasifize eden oportünist bir çizgidir.

Devrimci olanakların arttığı dönemlerde, moral hazırlık, örgütlülük düzeyi, yığınlar önderlik en büyük önemi kazanır ve devrimci durumun gelişip aşılmasının, devrime varışının garantisi olur. Ne var ki, TKP Genel Sekreteri İ. Bilen'in aynı konferansta dediği gibi, "anti-emperyalist devrimci güçler dağınıktır ve bu devrim her örgütlü güçten düşürüyor". Bu zaafın giderilmesi, bir yandan işçi sınıfının birliğinin oluşturulması, bir yandan da tüm anti-emperyalist güçlerinin eylem birliğinin sağlanması için savaş en güncel zorunluluktur. Ve bu da işçi sınıfı içine sızmaya çalışan oportünist görüşlerle uzlaşmaz savaşı gerektirir.

(*İşçinin Sesi*, 13 Kasım 1976)

yapılması sevindiriciydi.

Aynı toplantıda, barışçı devrim olur mu konusunda şiddetli bir tartışma oldu. Politbüro'daki bazı oportünistlerin, olur demesi üzerine Bilen yoldaş çok kızdı ve böyle birşeyin, hele ki Türkiye'de ham hayal olduğunu söyledi. Ayrıca, Türkiye'nin emperyalizmin zayıf halkası oluşuna ilişkin, açıklayıcı bir kitap yazılması gerektiğini de söyledi ve görev verdi.

Bilen yoldaşın 75. yaşgünü yaklaşıyordu. Yaşgününün bütün parti çapında kutlanması önerimize karşı, oportünistler, Nazım'ın da 75. doğum yıldönümü geliyor, diye yanıt veriyorlardı. Bilen yoldaşın fotoğraflarının basılmasına karşı çıkıyorlardı. Sonunda kazandık. Yaşgünü kutlandı. Yaşgününde radyodan yaptığı konuşmada Bilen yoldaş şöyle diyordu:

"...Yalnız parti programını, kararlarını

tanımak yetmiyor. Yalnız kesenek ödemek yetmiyor. Partiye bütün ömrünü tümüyle vereceksin. Bu tartışılmaz, su götürmez devrimci bir gerçektir. Partiye zorla girmiyorsun... Parti disiplinine, Leninci ilkelere, devrime bağlılık bir bilinç, bir onur sorunudur.

"Ben bir komünist olarak, üyeliğe ilişkin bu Leninci, devrimci ilkeyi, her komünistin, her parti üyesinin yaşamına ardıcıl olarak geçirmesi ve onu sonuna kadar savunması zorunluluğuna inanıyorum.

"Partinin genç kuşaklarına salık vermek istediğim ikinci bir nokta da şudur: İşçi sınıfının gücüne inanmak, devrimin utkusuna inanmak, olayları olduğu gibi görmekle sıkı sıkıya bağlıdır. Savaşta gitgeller vardır. Biz bunu yaşadık. Partinin yükselme, gerileme, yerinde sayma, yeniden atılım yapma gibi birbirinden ayrımlı dönemleri olmuştur. Böylesi dönemlerde ne dünyayı gülpembe görüp başdönmesine kapılmak, ne de ortalığı kapkara görmek,

paniğe yuvarlanmak... Her ikisi de bir komüniste yabancıdır. Partimiz böylesi dönemleri yaşadı.

"Bununla bağlı daha bir olay var: Düşmana karşı olduğu gibi, parti içinde her tür oportünizm belirtisine karşı da ardıcıl ve Leninci bir savaş yürütmek zorunludur."

Gerçekten de, parti içinde bir savaş yürüyordu ve bu savaşta oportünizm, giderek geriliyordu.

Gelişmeyi SBKP engelledi

Şubat 1978'de *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*'nin broşür olarak basımı çıktı. Parti içinde geniş ilgi gördü. Bazı örgütlerde eğitiminin yapıldığını duyduk. Nitekim, bu durum 1978'de alınan bazı kararlarda da yansısı:

"1978 Plenumu'ndan sonra İ.Bilen

yoldaşın önerisiyle, MK üyesi Veli Dursun yoldaş, Politbüro kararıyla parti Merkez Komitesi'nin ideolojik işlerini yürüteceği aygıtın üyeliğine ve Merkez Komitesi organı *Atılım*'in redaktörlüğüne getirildi. Kendisine bu karar iletildi ve yer değiştirmesi söylendi. 1978 Haziran'ından yılın sonuna kadar, bu kararın uygulanması için geçici bir yerde bekletildi. Benim bugün anlayamadığım en haksız nedenlerle bu karar uygulanmadı, uygulanamadı." (H.Erdal, *agy*, s.21)

Bu bekleyiş sırasında *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* broşürü genişletilerek, kitap olarak basıma hazırlandı. Ama daha henüz basılmamıştı. Gerçekte hava, ortada kitap yokken, alınan kararın uygulanması engellenerek dönmeye başlandı. Engellenen SBKP idi. Partide hava dönmemişti ama dönsün isteniyordu ve dönmesi için herşey yapılacaktı.

(Sürecek)

İT İTE, İT KUYRUĞUNA!

Emine Engin

Türkiye, orta derecede gelişmiş, bağımlı bir kapitalist ülkedir. Ama, sermayenin ve üretimin Türkiye'deki merkezileşme ve yoğunlaşması, Yeni Zelanda gibi bazı ileri kapitalist ülkelerden bile daha yüksektir. Örneğin, 1970'de 100'den fazla kişi çalıştıran özel imalat sanayi işyerleri, Türkiye'nin tüm üretiminin (tarım-endüstri) %19'unu üretiyordu. Bu rakam, devlet katılmadığı, özeline de yalnızca imalat sanayiini gösterdiği ve de eski olduğu için eksiktir. Ama bir noktaya işaret ediyor: Yüksek yoğunlaşma temeli üzerinde yüksek tekelleşme.

Tekelcilik, aşırı kâr demek. Yerli tekellerin bu aşırı kârı elde etmek için dış kaynakları yok. Üstelik kendileri uluslararası ağa babalarına da pay veriyorlar. Bu nedenle işçimiz, halkımız kan kusuyor. Hem yerli, hem yabancı tekellerin yalnızca kâr da değil, aşırı kâr hirsını doyuruyor. Hem çifte, hem aşırı sömürü.

Bu olguyu anlamadan bugün ülkemizdeki birçok süreci anlamak olanaksızdır. Daha 1967'de yazdığı "Baş Düşman Baş Tehlike ve Güçbirliği" yazısında S. Üstüngel şöyle diyordu: "Sömürgecilerle, özellikle Amerikan bankaları, tekelleri, kumpanyalarıyla bağlaşıklık olarak kodoman burjuvazinin memlekette kendisinin tekeli durumunu genişlettiğini göz önünde tutmadan, bu süreci ele almadan, AP hükümetinin faşist diktatora zorlamalarını gereğince değerlendirmek, bu diktatoryaya karşı güçlerin, örgütlü strateji ve taktiğini doğru çizmek zordur." Bu söz bugün kat kat daha geçerli.

Bugün tekeli burjuvazi ülkeye, devlete egemen. Bunu anlamadan hiçbir olay açıklanamaz. Türkiye Cumhuriyetinin en gerici hükümeti MC neden siyonizme "karşı"? Neden ulusal kurtuluş hareketlerini "destekliyor"? Arap ve Afrika halklarıyla dostluk için neden ölüp bitiyor? Neden Çağlayangil Amerika'ya güvenini "yitirmiş"?

Kıbrıs "barış hareketi"nin, Libya'ya, Tunus'a uzanan dostluk elinin altında yatan nedir? Yunanistan'la rekabetin, İran'la kardeşliğin, vs.,vs. altında neler yatıyor? Almanlar, Japonlar Türkiye'ye geliyor, Demirel Kerkük'e gidiyor. Nedir bu?

Tekelci burjuvazi genişlemek istiyor. Bunun için bir yandan Arap, Afrika halklarına kuzu postuna sarınıp gözükmüyor. Aynı zamanda emperyalist sistemin iç çelişkileriyle oynama çabası ile, bir kucaktan ötekine geçip bir üçüncüye göz kırpmıyor. Bu arada kendi düzeyinde bazı rakipleriyle çatışıyor. Ötekileriyle ittifaklar kuruyor. Emperyalist merkezler de bu durumu kullanmak için birbirleriyle yarışıyorlar. Almanı gidip Japonu geliyor. *Atılım* Aralık sayısında belirttiği gibi onlar da Türkiye'yi atlama tahtası yapmaya çalışıyorlar.

Durum böyleyken bazıları gerilerde nal topluyor. Kimisi Türkiye gibi ülkeler için finans kapital sözünü bile ettirmiyor, irkiliyor. Şöyle bir gözünü açıp İş Bankası'yla çeşitli holdinglerin, Akbank'la Sabancı'nın kan bağını görmeye bile üşeniyor.

Kimisi de hala ticaret sermayesinin mi, sanayi sermayesinin mi egemen olduğunu tartışıyor. Bu da nal toplamak, hem de Kautsk'nin nallarını toplamak. Bir ülkede finans kapital artık oluşmuşsa, artık ticareti, sanayisi, bankası hepsi bir olmuş demektir. O mu bu mu egemen demek, Kautsk'nin "hatasını" takrarlamaktır, oportünizmdir.

Gerçekten de, bugün "sosyalist" maskesi altında, ama oportünizmin klavuzluğunda türlü sapık değerlendirmeler ve ters çizgiler var. Oysa bu sorunları doğru yanıtlamayanlar faşizm tehlikesini de, gelişmekte olan devrimci durumu da köklü olarak anlayamazlar. Doğru devrimci savaşım yolunu çizemezler. Baş düşmanı, uzak yakın dostu seçemezler.

Gerçeği en iyi gören ise önde gidiyor, öncülük ediyor. TKP yığınları peşine takıp sürüklüyor. Çünkü TKP, Marksizm-Leninizm çizgisinde Türkiye somutunu çözümlüyor ve doğru savaş yolunu gösteriyor. TKP'nin kendi çözümlerine dayanarak attığı "sosyalizme açılan ileri demokratik düzeni devrim yoluyla kurmak" belgisi yığınları sarıyor.

Türkiye gibi orta gelişkin bir kapitalist ülkede yerli yabancı tekellerin ekonomiyi ahtapot gibi sardığını gördüğü için TKP, orta yol yoktur diyor. "Halkın ulusal demokratik cephesi ile işbirlikçi burjuvazinin gerici faşist cephesi arasında bir yol yoktur." (*Atılım*, Aralık 1976. sayı:36) (İşçinin Sesi, 7 Ocak 1977)

OPORTÜNİZME KARŞI UYANIK OLALIM

R. Yürükoğlu

Türkiye kaynıyor. Yerli ve yabancı finans-kapital, toprak beyleri emekçi halka kudurca saldırıyor. Kan döküyor. Bunun karşısında milyonlar, silkinip başlarını yükseltiyor, savaş bayrağını fabrikalara, tarlalara, okullara dikiyor. Devrimci durum gelişiyor, olgunlaşıyor, faşizm tehlikesi artıyor, iyice güncelleşiyor.

Düşmanın baskısı arttıkça, devrimci cephe oportünizmle savaşın önemi de artıyor. Oportünizme karşı katı uzlaşmaz tutum almak bazılarında "sekteklik" gibi geliyor. Oysa oportünizmle savaş sekteklik değildir. Oportünizmle savaş yığın politikasını bir kenara atmak değil, tersine onu gerçekçi ve sağlıklı bir tabana oturtmak savaşımıdır. Dünya komünist hareketinin deneyimleri özellikle günümüz Avrupası, oportünizmle savaş ne denli ertelersen, onun da o denli azittğini gösteriyor.

Yerli yabancı tekellerin erki ele geçirdiği, halkın üstüne silahla, panzerle yürüdüğü, Komünist Partisi'nin gizli çalışmak zorunda kaldığı küçük burjuvalar denizi Türkiye'de, oportünizmin ekonomik, sosyal, siyasal tabanı vardır. Bunu anlamak gerek. Öte yandan, dünya komünist hareketinde yeniden başını kaldıran oportünizm yılanının ideolojik yankılanmasını da küçümsemeyelim.

Oportünizm her zaman, her yerde "taktikler"de gizleniyor, "taktikler"le başlıyor. "Taktik için böyle yapmalıyız" cümlesi oportünistlerin tılsımlı cümlesidir. Onlar, "halk şimdilik meseleyi anlamıyor, onun için taktik yapmalıyız" derler hep. Böylece ilkeselliği, ilkesel davranmayı güme götürürler. Stalin'in bir yazısında aktardığına göre, Lenin her zaman "tek doğru politika ilkesel politikadır" dermiş. Ama ne gam, oportünistlere hiç de öyle gelmiyor. Onlar "canım şu küçük sorunda ilkesiz davranmakla dünyanın sonu gelmez" diyorlar. Oysa Leninciler iyi biliyorlar ki "azıcık oportünistlik" diye birşey olamaz. *Azıcık oportünistlik, azıcık hamileliğe benzer.* Mutlak sonunda bebek doğar. O da milliyetçilik, şövenizm, karşı-devrimdir.

Oportünizm, düşmanın ideolojik saldırısının yoğun olduğu noktalarda

patlak verir. Tüm deneyler bu gerçeği kanıtıyor. Emperyalizmin ideolojik saldırısının en yoğun olduğu alan da sosyalist ülkeler ve en başta Sovyetler Birliği'dir. Proletarya enternasyonalizmi ve proletarya diktatörlüğüdür. Öyleyse oportünizm de bu noktalarda kendini dışa vuracaktır. Hele Türkiye'de. Burjuva toplumunda "saygıdeğerlik" elde edebilme, "légaliteyi koruyabilme" için "biraz" taviz verisin. Hemen gazeteler seni yazar, radyolar seni söyler. Ama burjuvazi bu ufak tavizle doymaz, "bak ne güzel ne güzel, ama yetmez sana inanmamız için biraz daha söyle" der. Söylersin. Yine yetmez. Burjuvazi doymaz. Daha verirsin. Daha ister. Böyle gider.

İşte bazı TIP yöneticilerinin durumu buna örnektir. Türkiye işçi sınıfının "biricik" partisiyiz diye başladılar, işçi komünistleri jurnallemeye vardılar. Bununların oportünistlik tarihleri eskidir. Behice Boran, 1968'de, Çekoslovakya'yı emperyalist tuzaktan kurtararak enternasyonalist görevlerini yerine getiren Varşova Antlaşması ülkelerini burjuva basında kınamıştı. Bugün ise, Ocak ayında birinci sayısı çıkan "Yurt ve Dünya" dergisinde, proleter enternasyonalizmi ve proleter diktatörlüğü kavramlarını sündürdükçe sündürüyorlar, eveleyip geveleliyorlar. "Tarihsel uzlaşmayı" çok "yaratıcı" buluyorlar. Öte yandan "TKP legale kılsa da biz ayrı bir parti olarak çalışacağız" sözleri kulaklara fısıldanıyor.

Maoculuğun gelişimi de bir başka örnek. Nereden nereye geldiler. Emperyalizmin en büyük işbirlikçisi oldular

Görülüyor ki oportünizm denen illetin bir iç mantığı var. Onemsiz konularda ortaya çıkan küçük küçük filizlerini yok etmedin mi büyüyor, dallanıp budaklanıyor. *Ve oportünizm bataklığının dibinde karşı-devrim yatıyor.*

İşçi sınıfının birliğini kurabilmek, halkın en geniş devrimci cephesini gerçekleştirebilmek ve devrimde proleter hegemonyasını sağlayabilmek için oportünizmle savaş ertelenemez bir görevdir. Yaklaşan faşizm tehlikesine karşı halkımızı örgütleme savaşımı, her çeşit oportünizme karşı savaş daha da güncel yapıyor.

(İşçinin Sesi, 10 Şubat 1977)